

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/328
KARAR NO : 1983/576

K A R A R

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmakla birlikte, 1402 sayılı yasa'nın değişik 13.madde-sindeki süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davanın Adli Yar-gı yerinde görülmesi gerektiği hk.

Davacı : K.H.

Sanıklar : İsmet Eroğlu ve arkadaşları

O L A Y : 15-16-Haziran-1970 günü Sendikalar Kanununu protesto etmek amacıyla kanunsuz toplantı ve gösteri yürüyüşü yapılmış, bu arada ölüm, ızzar, memura mukavemet gibi kimi olaylar vuku bulmuştur.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'nın soruşturma emri üzerine olayın so-ruşturmasına başlamış ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı; bu olay-lara katılanlardan ele geçirilen sanıklar hakkında 171 sayılı yasa'ya muhalefet, memura mukavemet, ızzar suçlarından dolayı sanıkların eylemlerine uyan 171 sayılı yasa'nın 23/a., 22/1., 23/c., 18. ve TCK.nun 258/1., 517. maddelerine göre cezalandırılmaları için sı-kıyönetim askeri mahkemesine kamu davası açmış, kimi sanıklar için de kovuşturmaya yer olmadığına karar vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi: 17-9-1970 günün-de, 1970/32-39 sayı ile; sıkıyönetimin sona ermesi ve sıkıyönetim mahkemelerinin göre-vinin son bulması nedeniyle görevsizlik kararı vermiştir.

Kadıköy Asliye Ceza Mahkemesi: 17-5-1971 gününde, 1970/1002, 1971/483 sayı ile; yeniden sıkıyönetim ilân olduğu, sıkıyönetim mahkemelerinin göreve başladığı ge-rekçesiyle mahkemelerinin görevsizliğine karar vermiştir.

Dosya sıkıyönetim komutanlığına gönderilmiş, komutanlığın soruşturma istemi üzerine, Askeri Savcılığın davaya kaldığı yerden devamı isteyen yazısı üzerine; davaya sıkıyönetim askeri mahkemesinde devam edilmiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi: 28-4-1972 gü-nünde, 1972/44-44 sayı ile; atılı suçun, yeniden ilân olunan sıkıyönetim ilânını gerek-tiren fiillerden olmadığı, bağlantı koşulunu içermediği gerekçesiyle yeniden görevsiz-lik kararı vermiş, karar komutanca temyiz edilmiş, Askeri Yargıtay 1. Dairesi'nce onanarak kesinleşmiştir.

Oluşan görev uyuşmazlığı, Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nca çözümlenmiş ve İs-tanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararı kaldırıl-mıştır.

Anılan mahkeme, Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun bu konuda yetkisinin bulun-madığını, yetkinin Uyuşmazlık Mahkemesi'ne ait olduğunu, bu mahkemenin henüz kurulmadığını belirterek, kurulana dek dosyanın bekletilmesini kararlaştırmış, dosya 4. Kolordu Ko-mutanlığı nezdinde kurulu Askeri Savcılığında bekletilmiş, bu savcılıkca da, 5-4-1982 günlü, 1982/32 sayılı yazı ile olumsuz görev uyuşmazlığının çözümü için mahkememiz'e gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Necati Karakış, Osman Kayacan ve Ergun Argon'un katılmaları ile yaptığı, 31-10-1983 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoğlu'nun Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Saniğa atılı suç, 15-16-1970 günü İstanbul ilinde işlenmiş olup, bu tarihten sonra İstanbul ili Sıkıyönetim kapsamına alınmıştır.

Ancak; daha önce ilân olunan sıkıyönetim döneminde işlenen suçlarla ilgili ve henüz sonuçlanmayan davaların hangi yargı merciinde görüleceğinin tayininde; son sıkıyönetim ilân kararında yer alan ilân nedenlerinin ve halen meri sıkıyönetim yasa'sının görevle ilgili maddelerinin gözönünde tutulması suretiyle dava konusu eylemin değerlendirilmesi gerekir.

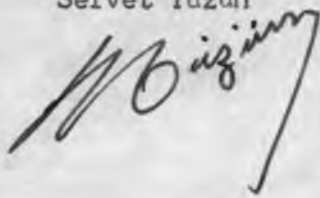
Atılı suçun, niteliğine ve işleniş biçimine göre, İstanbul ilinde son olarak ilân olunan sıkıyönetim ve bu sıkıyönetimden üç aydan daha önce işlendiği nazara alınırca 1402 sayılı yasa'nın 13. maddesine göre sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıktır.

Ancak suçun, 1402 sayılı yasa'nın değişik 13/a. maddesindeki süre dışında işlenmesi ve 13/b. maddesindeki bağlantı koşulunu içerdiği hususunda dosyada yeterli ve somut kanıta rastlanmaması nedeniyle, davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenlerle, Kadıköy Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

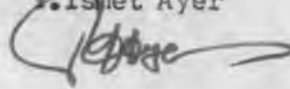
SONUC : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Kadıköy Asliye Ceza Mahkemesi'nin 17-5-1971 günlü, 1970/1002, 1971/483 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 31-10-1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

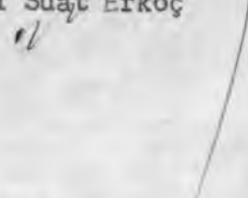
Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Ali Suat Erkoç

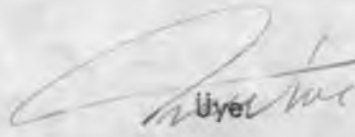
Üye

Mustafa Aksoy

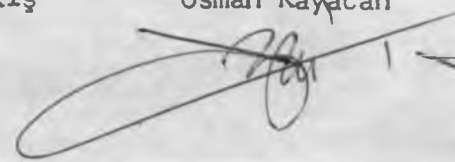
Üye

Necati Karakış

Üye

Osman Kayacan

Üye

Ergun Argon

